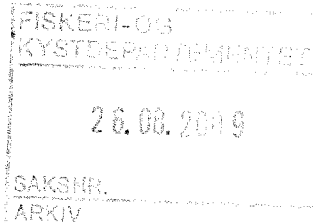

FISKERIDIREKTORATET
Ressursavdelingen

Fiskeri- og kystdepartementet
Postboks 8118 Dep.
0032 OSLO

Att:

Saksbehandler: Kristin Skurtveit/Hanne Østgård
Telefon:
Seksjon: Fartøy- og deltakerseksjonen/
Reguleringsseksjonen
Vår referanse: 2009/11987
Deres referanse:
Vår dato: 24.08.09
Deres dato:

TELEFAKS

HØRING – ETTERKONTROLL AV DELTAKERLOVEN – FORSLAG TIL ENDRINGER I DELTAKERLOVEN, FISKERIFORBUDSLOVEN, HAVRESSURSLOVEN M.V.

Vi viser til høringsnotat av 8. mai 2009 fra Fiskeri- og kystdepartementet om etterkontroll av deltakerloven. Høringsnotatet inneholder bl.a. forslag til endringer i lov av 26. mars 1999 nr. 15 om retten til å delta i fiske og fangst, lov av 17. juni 1966 nr. 19 om forbud mot at utlendinger driver fiske og lov av 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av villlevende marine ressurser.

1. KOMMENTARER TIL ENDRINGER I DELTAKERLOVEN

Til punkt 2.3 Krav om nasjonalitet og bosted, § 5

Det følger av § 5 i deltakerloven at ervervstillatelse bare kan gis til den som er norsk statsborger eller likestilt med norsk statsborger etter reglene i § 2 første og annet ledd i fiskeriforbudsloven av 17. juni 1966.

Fiskeri- og kystdepartementet foreslår i høringsutkastet å samle bestemmelsene om nasjonalitetskrav som vilkår for tildeling av ervervstillatelse, i deltakerloven.

Vi er enige i forslaget til endring. Forslaget vil bidra til å samle og forenkle bestemmelsene om nasjonalitetskravet. Dette vil medføre at regelverket vil bli lettere tilgjengelig for brukerne.

Departementet foreslår videre at bostedskravet for mannskap og fartøyfører flyttes fra § 3 annet ledd i fiskeriforbudsloven til nytt fjerde ledd i § 5 i deltakerloven. Vi støtter også dette forslaget.

Til punkt 2.5 Distriktsmessige hensyn m.v. som avslagsgrunn, § 7 første ledd bokstav a)

Det følger av § 7 første ledd i deltakerloven at en søknad om ervervstillatelse kan avslås dersom innvilgelse ikke er ønskelig ut fra hensynet til fiskeflåten distriktsmessige fordeling, hensynet til ressursgrunnlaget eller lovens formål for øvrig.

Departementet foreslår at det tas inn en bestemmelse i deltakerlovens § 7 første ledd bokstav a som åpner for at det kan gis forskrift med nærmere regler om når ervervstillatelse kan avslås. Tilsvarende vil gjelde for spesielle tillatelser gjennom henvisningen til § 12.

Vi støtter forslaget som innebærer at de avslagsgrunner som i dag fremgår av forvaltningspraksis og instruks er fastsatt i forskrift. Dette vil bidra til større forutberegnelighet for den som søker om ervervstillatelse. Det vil være naturlig å ta reglene inn i den nye ervervsforskriften som er under utarbeidelse.

Til punkt 2.6 Støtte til kondemnering som avslagsgrunn, § 7 første ledd bokstav b.

Departementet foreslår at deltakerloven § 7 første ledd bokstav b) endres ved at det tas med et tillegg om at ervervstillatelse også kan avslås dersom fartøyet tidligere er tatt ut av fiske i medhold av en kondemnerings- eller strukturordning som har til formål å tilpasse fartøymassen til ressursgrunnlaget.

Vi støtter forslaget om å utvide § 7 første ledd bokstav b) til også å gjelde fartøy trukket ut av fiske etter kondemnerings- eller strukturvoteordninger.

I dag får fartøy som trekkes ut av fiske i medhold av kondemnerings- eller strukturordning tinglyst heftelse på fartøyets blad i Skipsregistrene om at de ikke skal inn igjen i norsk fiskeri. Dersom fartøyene fortsatt er registrert i Norge etterpå (Skipsregistrene) vil fiskerimyndighetene ha oversikt over fartøyene og kan forhindre gjeninnføring. Årsaken til dette er at kallesignalet ikke endres så lenge fartøyet er registrert i Norge. Dersom fartøyene selges til utlandet blir de slettet fra Skipsregistrene og skifter kallesignal. Det er da ikke alltid like lett å fange opp historikken når det søkes om ervervstillatelse for disse fartøyene flere år etter at de er trukket ut av fiske. I saksbehandlingen vil det derfor være viktig å kreve at søker gir en historisk oversikt over eiere av fartøyet, navn og kallesignal på fartøyet, hvilken aktivitet fartøyet har drevet mv. fra byggedato og frem til søknadstidspunktet for ervervstillatelse.

Til punkt 2.7 Banker og andre kredittinstitusjoner med utenlandske eiere, § 7 tredje ledd

Departementet foreslår at det i deltakerloven § 7 tredje ledd tas inn en setning om at alle foretak som er omfattet av lov av 10. juni 1988 nr. 40 om finansieringsvirksomhet og finansinstitusjoner (finansieringsvirksomhetsloven) § 1-4 første ledd, og som har rett til å drive finansieringsvirksomhet i Norge, skal ha samme rett til ervervstillatelse ved tvangssalg og konkurs, uten hensyn til nasjonalitetskravet i § 5.

Vi støtter forslaget. Dette er også foreslått tatt inn i utkast til ny ervervsforskrift som er under utarbeidelse.

Til punkt 2.8 Tilbakekall av ervervstillatelse, § 11

For å tydeliggjøre at brudd på bostedskravet for mannskap og fartøyfører ikke skal medføre tilbakekall av ervervstillatelse, foreslår departementet at tilbakekallsbestemmelsen i § 11 første ledd bokstav a) endres slik at den uttrykkelig bare henviser til § 5 første og tredje ledd som gjelder nasjonalitetskravet, og ikke til fjerde ledd. Brudd på bostedskravet for mannskap og fartøyfører vil derved bare kunne medføre tilbakekall etter § 11 annet ledd.

Vi støtter forslaget.

Til punkt 2.9 Krav om spesiell tillatelse til enkelte former for fiske og fangst, § 12

Deltakerlovens § 12 stiller krav om spesiell tillatelse (konsesjon) for enkelte former for fiske og fangst. I dagens regelverk kreves det spesiell tillatelse for fiske med trål, reke-trål og ringnot samt ved fangst av sel og hval. I tillegg er det i medhold av § 12 også stilt krav om spesiell tillatelse for å drive fiske med snurrevad og fiske etter sei med not med fartøy som har større lasteromsvolum enn 300 kbm. Det er videre stilt krav om spesiell tillatelse for å drive fiske i visse områder utenfor norsk fiskerijurisdiksjon (fjernfiskekonsesjon).

1. I høringsnotatet foreslår Fiskeri- og kystdepartementet at kravet om spesiell tillatelse i deltakerlovens § 12 første ledd endres fra å gjelde fiske med trål, reke-trål eller ringnot til å gjelde havfiskefartøy. Som begrunnelse for dette vises det til at lovens ordlyd bidrar til å låse forvaltningens utforming av de enkelte konsesjonsgruppene. I den anledning vises det til at både miljøhensyn og fartøyeiers kostnadsbilde i fremtiden vil kunne tilsi fleksibilitet mht. redskapstype.

Bruk av konsesjonsordninger som vilkår for deltakelse i ulike fiskeri har vært benyttet i reguleringen av fisket i flere tiår. Eksempelvis ble fiske med trål adgangsbegrenset i 1939. Dette var den første reelle begrensningen på antall fiskefartøy som fikk delta i et fiskeri. Fartøy som drev fiske med ringnot ble underlagt adgangsbegrensning i 1970 i form av en registreringsstopp for nye fartøy. Denne ble avløst av en ordinær konsesjonsordning for ringnotfartøy over 90 fot i 1973. Etter dette har stadig flere fiskerier blitt regulert gjennom konsesjonsordninger. Konsesjonsordningene har til nå vært avgrenset etter hvilket redskap fartøyene kan delta med, hvilket fiskeslag man kan fiske, hvilket område fisket kan foregå i samt etter størrelse på fartøyet. De senere årene har konsesjonsordningene blitt stadig mer "innsnevret" (spesialisert) ut i fra fartøyenes driftsmønster/aktivitet og flere fiskeslag har fått sin egen konsesjonsordning, for eksempel trålfiske etter makrell eller NVG-sild.

Etter vår vurdering er det ikke nå et akutt behov for endring av kravet om spesiell tillatelse til å drive fiske med trål, reke-trål eller ringnot. Vi finner det mer naturlig at det foretas endringer i § 12 når det blir aktuelt å ha en gjennomgang av hele konsesjonssystemet under ett. Det fremgår ikke av høringsnotatet at man ser for seg en slik gjennomgang med det første.

Når det gjelder fleksibiliteten mht. hvilket redskap som kan nyttes kan dette etter vår oppfatning ivaretas gjennom endringer i konsesjonsforskriften, jf reglene i § 2-25 i konsesjonsforskriften.

Dersom departementet likevel ønsker å endre kravet om spesiell tillatelse til å gjelde for havfiskefartøy har vi følgende merknader:

Det fremgår av høringsnotatet at departementet ikke ser det som hensiktsmessig at loven definerer begrepet "havfiskefartøy". Ved tolkningen av begrepet vil en måtte se hen til både størrelse på fartøyet og driftsmønster, foruten hvilke fartøygrupper som til enhver tid måtte være omfattet av konsesjonsforskriften. Det vises også til at den nedre størrelsesgrensen for fartøy i en rekke konsesjonsgrupper samt den øvre størrelsesgrensen for kystfiskeflåten er et lasteromsvolum på 300 kbm.

Slik vi forstår det setter departementet i realiteten likhetstegn mellom den konsesjonspliktige fiskeflåten og begrepet "havfiskefartøy". Vi vil vise til at fartøy med nordsjøtråltillatelse i henhold til § 2-11 i konsesjonsforskriften har en øvre størrelsesbegrensning på 300 kbm. lasteromsvolum. Det samme gjelder for fartøy med avgrenset nordsjøtillatelse, jf. § 2-18 i konsesjonsforskriften. I disse to fartøygruppene har mange fartøy deltageradgang i ulike kystfiskeri i tillegg til sine tråltillatelser. Dersom det er meningen at disse trålgruppene skal regnes som havfiskefartøy vil det medføre at de i en sammenheng anses som kystfartøy og i en annen sammenheng anses som havfiskefartøy. I den sammenheng vil vi også påpeke at det i den senere tid er gitt adgang til at tidligere ringnotfartøy (rundt 50 meter) driver kystfiske. Det naturlige ville være å karakterisere fartøyet som et havfiskefartøy - ut fra deltageradgangen regnes imidlertid dette fartøyet som et kystfartøy.

Det er etter vår vurdering ikke en ideell løsning å knytte vilkåret om spesiell tillatelse til begrep som ikke er klarere definert. Det vil kunne skape usikkerhet mht. når det foreligger krav om spesiell tillatelse.

Av høringsnotatet fremgår ikke mulige konsekvenser av å endre kravet om spesiell tillatelse fra å gjelde fiske med trål, reketrål og ringnot til å gjelde fiske med "havfiskefartøy". Vi finner det vanskelig å gå inn for en endring uten at konsekvensene er nærmere beskrevet og uten at en har beskrevet hvordan en tenker seg utformingen av konsesjonsordningene uten den redskapsbegrensningen som gjelder idag. Hvordan konsesjonsordningene er tenkt utformet vil for øvrig påvirke utformingen av blant annet strukturordningene, reguleringssystemet (gruppeinndeling, fordeling av kvoter mellom gruppene osv.). Hvis planen er at kravet om spesiell tillatelse for visse fiske med visse redskap til "havfiskefartøy" på sikt skal legge til rette for en større endring i konsesjons- og reguleringssystemet, vil det etter vår vurdering være hensiktsmessig at alle "steg" vurderes samtidig.

2. Det foreslås videre å fjerne kravet om spesiell tillatelse for fangst av hval og sel. I den anledning vises det til at det pr. i dag ikke er innført noen konsesjonsordning for fangst av hval og sel. Lovkravet om spesiell tillatelse er derved ikke i samsvar med den faktiske situasjonen. I stedet opererer en med en form for årlige tillatelser som minner om de årlige begrensningene i lovens § 21 men som formelt sett oppfyller kravet om konsesjon.

Vi er enige i at det er uheldig at loven ikke gjenspeiler dagens situasjon og støtter forslaget om å ikke lenger stille krav om spesiell tillatelse for fangst av hval og sel i medhold av § 12. Vi legger imidlertid til grunn at regler for tildeling av adgang til å delta i fangst av sel og hval i stedet vil bli gitt i medhold av deltakerlovens § 21. I så fall bør det i § 21 tilføyes at også fangst er omfattet av bestemmelsen. En slik endring vil også medføre at "fangst" må fjernes fra bestemmelser om spesiell tillatelse som omhandler fangst. Dette vil gjelde § 12, § 14, § 15, § 16 og § 19.

Til punkt 2.10 Årlige adgangsvilkår i enkelte fiskerier § 21

Etter en nærmere vurdering finner Fiskeri- og kystdepartementet ikke tilstrekkelig behov for å gjøre endringer i deltakerlovens bestemmelse om årlige adgangsbegrensninger. Dette innebærer at adgangsbegrensningene fortsatt ikke kan gis varighet ut over ett år om gangen.

Dersom departementet ikke lenger stiller krav om spesiell tillatelse for fangst av hval og sel antar vi at regler om deltakelse vil bli fastsatt i medhold av § 21. Det bør i så fall fremgå av bestemmelsen at den gjelder årlige begrensninger til å delta i både fiske og fangst, og ikke slik som nå hvor bare fiske er nevnt.

Til punkt 2.11 Overtredelsesgebyr og tvangsmulkt, §§ 28 og 29

Departementet foreslår at deltakerlovens bestemmelser om overtredelsesgebyr og tvangsmulkt endres slik at de hovedsakelig blir overensstemmende med havressurslovens bestemmelser.

Vi støtter forslaget. Under henvisning til departementets høringsnotat av 11. august 2009 med forslag til endringer i havressursloven § 59, vil Fiskeridirektoratet foreslå at det foreslåtte tillegg om adgangen til å benytte overtredelsesgebyr overfor foretak også tas inn i deltakerloven.

Til punkt 2.12 Straffebestemmelsene i deltakerloven, § 31

Departementet foreslår å endre strafferammene i deltakerloven fra bøter til bøter eller fengsel i inntil ett år. Det foreslås videre at strafferammen ved skjerpene omstendigheter økes til bøter eller fengsel i inntil tre år.

Departementet foreslår videre at straffebestemmelsene i deltakerloven bare henviser til paragrafer med handlingsnormer. Dette innebærer at det henvises til følgende bestemmelser; §§ 4, 5, 9, 12, 15, 17, 20, 21, 24. Det foreslås også at bestemmelsen i havressursloven § 64 annet ledd om redusert straffansvar for mannskap og § 64 fjerde ledd om forelegg tas inn i deltakerlovens straffebestemmelse.

Vi støtter forslaget.

Til punkt 2.13 Straffeprosessuell inndragning ny § 31a

Departementet foreslår at det tas inn en egen bestemmelse i deltakerloven som åpner for straffeprosessuell inndragning ved overtredelse av lovens straffebestemmelse.

Vi støtter forslaget.

Vedr. § 17 i deltakerloven – ombygging av fartøy

Deltakerloven § 17 er ikke behandlet i høringsnotatet. Fiskeridirektoratet har likevel noen merknader til bestemmelsen.

Det fremgår av § 17 i deltakerloven at fartøy med spesiell tillatelse ikke kan bygges om på en slik måte at fangstkapasiteten økes, uten at det er gitt ny spesiell tillatelse.

I forbindelse med fastsettelsen av konsesjonsforskriften 13. oktober 2006 uttalte departementet bla. følgende om ombygging av fartøy i foredraget til den kongelige resolusjonen:

”Departementet vil derfor anse en ombygging av et fartøy innenfor den fastsatte størrelsesbegrensning for vedkommende fartøygruppe, herunder en ombygging som innebærer at fartøyets lengde eller også lasteromsvolum blir øket, for å ligge innenfor rammen av deltakerloven så lenge ombyggingen ikke medfører at størrelsesbegrensningen for vedkommende konsesjonsgruppe blir overskredet. Departementet har derfor ikke videreført bestemmelsene knyttet til ombygging i den nye forskriften.

Alle ombygginger som medfører endringer i tekniske parameter som er registrert i Merkeregisteret må imidlertid meldes til fiskerimyndighetene for registrering i registeret.”

Det skal altså ikke på forhånd lenger søkes om tillatelse til å bygge om fartøy med spesielle tillatelser dersom ombyggingen skjer innenfor den fastsatte størrelsesbegrensningen for den enkelte gruppe. Slik § 17 er utformet gir den inntrykk av at enhver kapasitetsøkning krever ny tillatelse. Etter vår oppfatning bør bestemmelsen endres slik at den blir i samsvar med forvaltningspraksis.

2. VEDRØRENDE FORSLAG TIL ENDRINGER I FISKERIFORBUDSLOVEN OG HAVRESSURSLOVEN.**Til punkt 3.5 Fiskeforbudet, bostedskravet mv., § 3**

I henhold til fiskeriforbudsloven § 3 er det forbudt å fiske i territorialfarvannet for andre enn norske statsborgere og personer som er likestilt med norske statsborgere. Tilsvarende forbud gjelder også i Norges økonomiske sone, jf. soneloven § 3.

Fiskeridirektoratet deler departementets syn om at det ikke er hensiktsmessig å flytte denne bestemmelsen fra fiskeriforbudsloven til havressursloven.

Departementet foreslår å oppheve forbudet mot å benytte redskap som ikke er norsk, jf. fiskeriforbudsloven § 3 første ledd. Fiskeridirektoratet er enig i at det ikke lenger er behov for en slik bestemmelse og støtter forslaget.

Som nevnt ovenfor er Fiskeridirektoratet også enig i forslaget om å flytte bostedskravet i fiskeriforbudsloven § 3 annet ledd til deltakerloven. Fiskeridirektoratet ser det som naturlig at det geografiske virkeområdet for bostedskravet utvides til å omfatte alle områder som norske fartøy opererer i.

I fiskeriforbudsloven § 3 tredje ledd er sportsfiske med håndredskap unntatt fra det generelle forbudet mot å fiske i territorialfarvannet. Denne bestemmelsen foreslås nå flyttet til havressursloven § 22 som omhandler sports- og rekreasjonsfiske. Det vises til at en flytting vil gjøre bestemmelsene om utlendingers adgang til sports- og rekreasjonsfiske mer oversiktlig og enklere tilgjengelig.

Fiskeridirektoratet ser at denne bestemmelsen saklig sett kan flyttes til havressursloven § 22. Bestemmelsen bør etter vår oppfatning likevel beholdes i fiskeriforbudsloven for å få en mest mulig fullstendig oversikt over utlendingers adgang til å drive fiske og fangst i territorialfarvannet i denne loven. Følgelig foreslår Fiskeridirektoratet også at gjeldende § 22 fjerde ledd i havressursloven beholdes.

Departementet foreslår videre å flytte regelen i fiskeriforbudsloven § 3 fjerde ledd om at utlendinger kan gis adgang til å delta i jakt på kystsel til havressursloven § 22. Samtidig foreslås det inntatt i havressursloven et nytt femte ledd om at departementet uten hensyn til redskapsbegrensningene i første ledd kan fastsette at det kan drives jakt på kystsel fra land og med fartøy som ikke er merkeregistrert. Denne bestemmelsen vil gjelde både norske og utenlandske jegere.

Fiskeridirektoratet er enig i at utlendingers adgang til å drive jakt på kystsel bør videreføres. For å oppnå en mest mulig fullstendig oversikt over utlendingers adgang til å drive fiske og fangst i territorialfarvannet i fiskeforbudsloven er det imidlertid vår oppfatning at regelen fortsatt bør fremgå av fiskeriforbudsloven.

Når det gjelder forslaget til nytt femte ledd vil Fiskeridirektoratet vise til at gjeldende forskrift av 6. mai 1996 om forvaltning av sel på norskekysten er fastsatt med hjemmel i saltvannsfiskekloven §§ 4 og 24, i tillegg til fiskeriforbudsloven. Jakt på kystsel er således i dag ikke behandlet som fritidsfiske (-jakt). Fiskeridirektoratet legger til grunn at det ikke er nødvendig å ta inn denne bestemmelsen i havressursloven § 22. Lovens §§ 16 og 18 er dekkende for å videreføre dagens ordning.

Kystseljakt drives som kjent både fra land og fra fartøy. Det er imidlertid ikke noe forbud mot å drive jakt fra merkeregistrert fartøy. Selv om det er mest praktisk at det drives jakt fra fritidsbåter, vil den foreslåtte regelen om at det kan drives jakt fra merkeregistrert fartøy medføre en begrensning som ikke eksisterer i dag.

Dersom departementet velger å opprettholde foreslagene til fjerde og femte ledd, bør en vurdere å presisere bestemmelsen i fjerde ledd. Fiskeridirektoratet antar at dispensasjonsfullmakten i tredje punktum er ment å vise tilbake til redskapsbegrensningen i første punktum og ikke også omsetningsforbudet i annet punktum (etter som fiskeriforbudsloven § 3 i dag ikke har noen dispensasjonsadgang fra omsetningsforbudet). Dersom dette er hensikten, bør forslagets tredje punktum plasseres før annet punktum.

Til punkt 3.6 Prøvedrift av nye fartøytyper, § 4

Det foreslås å oppheves bestemmelsen i § 4 som gir departementet hjemmel til å dispensere fra fiskeforbudet i § 3 for prøvedrift av nye fartøytyper eller redskaper.

Fiskeridirektoratet er enig i dette forslaget.

Til punkt 3.7 Vurdering av omlastingsforbudet, § 5

I henhold til fiskeriforbudsloven § 5 første ledd er det "forbudt for den som ikke er norsk statsborger eller likestilt med norsk statsborger å foreta tilvirking, pakking eller omlasting av fisk, krepsdyr og bløtdyr eller deler og produkter av disse dyre- og fiskeslag. Forbudet gjelder fangst både fra norske og utenlandske fartøy. Tilsvarende forbud gjelder også for Norges økonomiske sone, men her er det gjort unntak fra omlastingsforbudet, jf. forskrift av 13. mai 1977 om forbud mot at utlendinger driver fiske og fangst i Norges økonomiske sone og landinger til norsk havn. Etter tredje ledd kan departementet på nærmere vilkår dispensere fra forbudet i første ledd. Dispensasjonsadgangen er imidlertid svært snever og praktiseres strengt.

Bakgrunnen for bestemmelsen er ønske om å sikre en best mulig nasjonal utnyttelse av ressursene, samt hensynet til produksjonen ved norske landanlegg.

Av hensyn til landindustrien foreslår departementet i høringsnotatet å videreføre forbudet i fiskeriforbudsloven § 5 kombinert med en dispensasjonsadgang. Fiskeridirektoratet er enig i departementets vurderinger når det gjelder videreføring av omlastingsforbudet. Fiskeridirektoratet er videre enig i at det bør være adgang til å dispensere fra bestemmelsen. Dispensasjonsadgangen bør fortsatt være snever.

Dispensasjonsbestemmelsen i § 5 tredje ledd skiller mellom fisk fra norske fartøy og fisk fra utenlandske fartøy. For norskfanget fisk kan det gjøres unntak fra omlastingsforbudet når hensynet til avsetningsforholdene tilsier det og hensynet til produksjonen ved foredlingsanleggene i land ikke taler mot det. Departementet foreslår at denne dispensasjonsadgangen videreføres. Fiskeridirektoratet er enig i dette forslaget.

Når det gjelder utenlandsk fanget fisk er dispensasjonsadgangen i dag begrenset til tilfeller av havari eller lignende. Denne dispensasjonsadgangen har blitt praktisert svært strengt, og dispensasjon har kun blitt gitt dersom det avgivende fartøyet har vært i situasjoner der enten fryseanlegg eller andre avgjørende funksjoner på fartøyet har vært ute av drift. Dispensasjon blir imidlertid ikke gitt dersom fartøyet ligger ved et landanlegg der fangsten kan losses.

Departementet legger i høringsnotatet til grunn at det fortsatt vil være et behov for en dispensasjonsadgang også for utenlandsk fanget fisk. Når det gjelder omfanget av dispensasjonsadgangen er det departementets oppfatning at det må være adgang til å dispensere når særlige forhold tilsier det. Det vises til at dette for det første vil omfatte de forhold som i dag omfattes av dispensasjonsadgangen i § 5 tredje ledd første punktum. Videre vil det kunne være grunnlag for å dispensere i tilfeller der fartøyet av ulike årsaker har behov for å losse fangsten uten at dette var planlagt og uten at det nødvendigvis foreligger noe som ligner på force majeure. Departementet legger følgelig opp til en utvidelse av dispensasjonsadgangen. Hvilke nye situasjoner som kan tenkes omfattet av en unntaksbestemmelse beskrives imidlertid ikke nærmere.

Fiskeridirektoratet legger til grunn at det fortsatt bør være en streng praksis ved behandling av søknader om dispensasjon, og vil i utgangspunktet tilrå at gjeldende ordlyd videreføres. Det vises til at en langvarig og streng praksis på dette området synes å ha "disiplinert" aktørene,

slik at det i dag forekommer få søknader som synes motivert utelukkende av økonomiske forhold. Dersom en likevel velger å opprettholde forslaget om at dispensasjon skal kunne gis i "særlige tilfeller" vil Fiskeridirektoratet vise til at dette er et svært skjønnsmessig og upresist begrep, som vil kreve en nærmere avklaring.

Departementet foreslår i høringsnotatet at bestemmelsen i fiskeriforbudsloven inntas som ny § 23a i havressursloven.

Fiskeridirektoratet ikke enig i dette forslaget. Det vises til at dette er en bestemmelse som kun retter seg mot utlendinger, og etter vår oppfatning er det ikke naturlig å ta en slik bestemmelse inn i havressursloven, når fiskeriforbudsloven likevel skal videreføres.

Departementet viser til at havressursloven allerede har en bestemmelse om omlasting og at det vil være en fordel å samle bestemmelsene om omlasting i færre lover. Fiskeridirektoratet ser at det kan være fordeler ved å samle bestemmelser som regulerer samme forhold i en lov. Imidlertid har omlastingsforbudet i fiskeriforbudsloven et vesentlig annet formål enn bestemmelsen om omlasting i havressursloven. I henhold til havressursloven § 37 kan departementet av kontrollhensyn forby eller sette nærmere vilkår for omlasting. Begrunnelsen for omlastingsforbudet i fiskeriforbudsloven er å beskytte norske interesser, i første rekke norsk landindustri. Selv om det er adgang til å ta markedsmessige hensyn i havressursloven § 7 vil Fiskeridirektoratet tilrå at bestemmelsen videreføres i fiskeriforbudsloven for å få en mest mulig fullstendig oversikt over utlendingers adgang til å drive fiske og fangst i territorialfarvannet i denne loven.

Søknader om dispensasjon etter fiskeriforbudsloven § 5 behandles i dag av departementet. I høringsnotatet foreslås denne kompetansen delegert til Fiskeridirektoratet med departementet som klageinstans. Fiskeridirektoratet har ingen innvendinger mot dette forslaget.

Til punkt 3.8 Unntak fra forbud mot fiske og omlasting i særlige tilfeller, § 6

I henhold til fiskeriforbudsloven § 6 kan Kongen i særlige tilfelle for bestemte området i territorialfarvannet gjøre unntak fra fiskeforbudet i § 3 og omlastingsforbudet i § 5.

Fiskeridirektoratet er enig i forslaget om å videreføre denne bestemmelsen.

Til punkt 3.9 Fiskerioppsynet, § 7

Fiskeridirektoratet er enig i forslaget om at fiskeriforbudsloven § 7 flyttes til havressursloven som nytt tredje ledd i § 51.

Til punkt 3.10 Forbudet mot ilandføring, § 8

I henhold til fiskeriforbudsloven § 8 første ledd kan Kongen "forby ilandføring fra fangstfeltet av fisk, krepsdyr og bløtdyr eller deler og produkter av disse fiske- eller dyreslag fanget med fartøy som ikke er norsk (jfr. § 2), eller med fartøy som ikke er disponert av norsk statsborger eller noen som er likestilt med norsk statsborger (jfr. § 2), når ilandføringen antas å ville motvirke stabile og gode pris- og avsetningsforhold ved førstehåndsomsetningen eller den videre omsetning og eksport. Slike forbud kan begrenses til å gjelde bestemte områder eller bestemte fiskeslag."

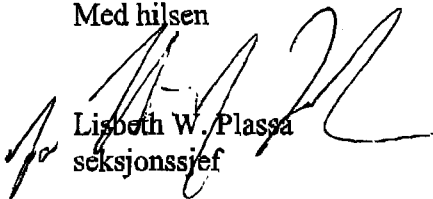
I høringsnotatet drøftes det hvorvidt bestemmelsen bør oppheves.

Selv om bestemmelsen ikke har vært benyttet på en god del år, kan det ikke utelukkes fremtidige situasjoner, ved for eksempel fiskestopper, hvor en slik hjemmel kan være formålstjenlig. Fiskeridirektoratet mener derfor at fullmakten bør videreføres.

Fiskeridirektoratet mener imidlertid at bestemmelsen fortsatt bør fremgå av fiskeriforbudsloven. Selv om det er adgang til å legge vekt på markedsmessige hensyn etter havressursloven § 7, mener Fiskeridirektoratet at bestemmelser som kun retter seg mot utlendingers aktivitet i territorialfarvannet saklig sett hører hjemme i fiskeriforbudsloven.

Fiskeridirektoratet er enig i forslaget om at hjemmelen i § 8 tredje ledd oppheves som overflødig.

Med hilsen

Lisbeth W. Plassa
seksjonssjef

Hanne Østgård
seniorrådgiver